.

Prienų rajono savivaldybės tarybai
Prienų rajono savivaldybės merui

IŠVADA DĖL ILGALAIKĖS PASKOLOS

Vietos savivaldos įstatymas[1] nustato, kad savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba rengia ir savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl savivaldybės prisiimamų įsipareigojimų pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis, garantijų suteikimo kreditoriams už savivaldybės valdomų įmonių prisiimamus įsipareigojimus pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis.

Prienų rajono savivaldybės meras[2] raštu kreipėsi į Prienų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybą (toliau – Kontrolės ir audito tarnyba) prašydamas parengti išvadą dėl Prienų rajono savivaldybės galimybės imti ilgalaikę 2371732,82 Eur paskolą iš 2021–2027 m. Europos Sąjungos fondų investicijų programos lėšų bendrai finansuojamiems projektams įgyvendinti:

1. 357450,00 Eur projektui „Čiudiškių, Dukurnonių, Klebiškio, Lepelionių, Norkūnų I, Norkūnų II, Pašlavančio, Pašventupio I, Pelekonių IV piliakalnių ir Surmiaus ežero Prienų r. sav. pritaikymas lankymui“ (projekto kodas 22-306-P-0001);

2. 939399,80 Eur projektui „Gamtos ir kultūros objektų sutvarkymas ir pritaikymas lankymui Prienų rajono savivaldybėje“ (projekto kodas 22-307-P-0001);

3. 75000,00 Eur projektui „Balbieriškio dvaro sodybos parko Prienų r. sav. pritaikymas lankymui“ (projekto kodas 22-304-P-0001);

4. 247492,02 Eur projektui „Ugdymo paslaugų prieinamumo didinimas Prienų rajono savivaldybės mokyklose“ (projekto kodas 22-007-P-0001);

5. 197749,20 Eur projektui „Socialinių paslaugų įstaigų senyvo amžiaus asmenims infrastruktūros modernizavimas ir plėtra Prienų rajono savivaldybėje“ (projekto kodas 22-419-P-0001);

6. 422288,86 Eur projektui „Ilgalaikės priežiūros paslaugų užtikrinimas Prienų rajono savivaldybėje“ (projekto kodas 22-507-P-0001);

7. 132352,94 Eur projektui „Atviros jaunimo erdvės infrastruktūros modernizavimas Prienų mieste“ (projekto kodas 22-415-P-0001).

1 Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 67 str. 1 d. 3 p.

2 2026-08-25 raštas Nr. R3-4031 „Dėl išvados parengimo paskolai“.

Nuomonė dėl Prienų rajono savivaldybės galimybės imti ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti

Mūsų nuomone, Prienų rajono savivaldybei paėmus ilgalaikę 2371,7 tūkst. Eur paskolą investicijų projektams finansuoti, Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatytas Savivaldybės skolos limitas nebus viršytas.

Pagrindas pareikšti nuomonę dėl Prienų rajono savivaldybės galimybės imti ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti

Biudžeto sandaros įstatyme[3] nurodyta, kad savivaldybės, laikydamosi Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme ir tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme nustatytų skolinimosi limitų (jeigu tokie limitai nustatomi), Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti iš vidaus arba užsienio kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieni metai ir grąžinimo terminas yra ne tais pačiais biudžetiniais metais) paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skoliniams įsipareigojimams vykdyti.

Savivaldybių skolinimosi taisyklėse nurodyta[4], kad savivaldybė skolindamasi turi įvertinti, ar prisiimdama skolinius įsipareigojimus neviršys Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme ir Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatyto skolos limito.

Vadovaudamasi Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniu įstatymu, pagal Prienų rajono savivaldybės administracijos pateiktą informaciją, Kontrolės ir audito tarnyba atliko vertinimą dėl galimybės Prienų rajono savivaldybei (toliau – Savivaldybė) imti ilgalaikę 2371,7 tūkst. Eur paskolą investicijų projektams finansuoti.

Įstatyme[5] nurodyta, kad savivaldybės tam tikrų metų biudžeto išlaidos turi neviršyti jo pajamų (išlaidas ir pajamas vertinant kaupiamuoju principu), išskyrus metus, kuriais pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos viešai paskelbtą ekonominės raidos scenarijų, dėl kurio nepriklausoma fiskalinė institucija skelbia išvadą, numatomas neigiamas produkcijos atotrūkis nuo potencialo. Šiuo atveju savivaldybės biudžeto išlaidos negali viršyti savivaldybės biudžeto pajamų daugiau kaip 1,5 procento[6].

---

3 Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 17 str.

4 Taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimu Nr. 345, 4 p.

5 Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 5 str. 1 d.

6 LR finansų ministerijos išvada, prieiga per internetą: https://finmin.lrv.lt/public/canonical/1758188114/25545/Pranesimas_del_potencialaus_2025_rugs%C4%97jis.pdf

Įstatyme[7] nustatyta, kad savivaldybė, vertindama savo biudžeto atitiktį savivaldybės biudžeto fiskalinės drausmės taisyklei, gali:

1) iš savo biudžete patvirtintų asignavimų atimti asignavimus, skirtus Europos Sąjungos ir kitai tarptautinei finansinei paramai bendrai finansuoti, įskaitant tinkamų finansuoti išlaidų daliai tenkantį pridėtinės vertės mokestį, išskyrus iš valstybės biudžeto gautus asignavimus, skirtus Europos Sąjungos ir kitai tarptautinei finansinei paramai bendrai finansuoti;

2) iš savo biudžete patvirtintų asignavimų atimti asignavimus, skirtus projektams, finansuojamiems iš Lietuvos nacionalinio plėtros banko pasiskolintomis lėšomis;

3) prie einamųjų metų pajamų pridėti tokią dalį praėjusių metų gruodžio 31 dieną buvusių sukauptų savivaldybės biudžeto nepanaudotų pajamų (tai yra gautų, tačiau nepanaudotų pajamų, išskyrus nepanaudotas Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas), kuri einamaisiais metais panaudojama asignavimams.

Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme[8] nurodyta, kad savivaldybės skola pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolos, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ar kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, negali viršyti 60 procentų tam tikrų metų savivaldybės biudžeto pajamų.

Patikslintame Savivaldybės 2026 metų biudžete[9] patvirtinta 65773,5 tūkst. Eur pajamų, 68128,7 tūkst. Eur asignavimų ir 1125,8 tūkst Eur praėjusių metų gruodžio 31 dieną buvusių sukauptų savivaldybės biudžeto nepanaudotų pajamų, kurios 2026 metais panaudojamos asignavimams. Atsižvelgus į tai, Savivaldybės 2026 metų skola pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolos, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ar kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, negali viršyti 39464,1 tūkst. Eur (65773,5 x 60 proc. = 39464,1).

Savivaldybės prisiimtų skolinių įsipareigojimų likutis 2026-06-30 sudarė 4635,2 tūkst. Eur[10], t. y. 7 proc. 2026 metų Savivaldybės biudžeto pajamų.

Vertinimo metu surinkome įrodymus, kuriais pagrindėme Savivaldybės skolos limito, paėmus ilgalaikę 2371,7 tūkst. Eur paskolą, vertinimą. Savivaldybei paėmus ilgalaikę 2371,7 tūkst. Eur paskolą ir įvertinus nepaimtas 3937,3 tūkst. Eur paskolas pagal sutartis[11]

---

7 Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 6 str. 1 d.

8 Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 5 str. 2 d.

9 Savivaldybės tarybos 2026-08-27 sprendimas Nr. T3-212.

10 Pagal Savivaldybės skolinių įsipareigojimų 2026-06-30 ataskaitą 2-VS (ketvirtinė).

11 2025-08-06 paskolos sutartis Nr. 1S-50/D1-528; 2026-04-27 paskolos sutartis Nr. D1-261.

bei atsižvelgus į Savivaldybės tarybos sprendimą[12] imti 550,0 tūkst. Eur paskolą iš UAB ILTE (Lietuvos nacionalinio plėtros banko) Savivaldybės administracijos vykdomam investicijų projektui „Prienų lopšelio-darželio „Pasaka“ modernizavimas“ finansuoti, Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai sudarytų 11494,2 tūkst. Eur, t. y. 17,5 proc. 2026 metų Savivaldybės biudžeto pajamų. Manome, kad surinkti įrodymai suteikia pakankamą pagrindą nuomonei pareikšti.

Vadovybės atsakomybė

Savivaldybės administracijos direktorius yra atsakingas už pateiktų dokumentų tikrumą ir teisingumą. Savivaldybės administracijos Finansų ir strateginio planavimo skyrius tvarko skolinių įsipareigojimų apskaitą, kontroliuoja skolos ir garantijų limitų vykdymą ir yra už šias funkcijas atsakingas.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų tikslas gauti pakankamą užtikrinimą dėl Savivaldybės skolinių įsipareigojimų teisėtumo ir pateikti Savivaldybės tarybai auditoriaus išvadą dėl skolinimosi limitų laikymosi.

Vertinimo apribojimai

Lietuvos Respublikos teisės aktai nereglamentuoja savivaldybės kontrolieriaus teikiamos išvados dėl savivaldybės galimybės imti paskolą ar suteikti garantiją už savivaldybės valdomų įmonių imamas paskolas formos, turinio ir apimties, nėra parengtų metodikų. Todėl rengiant šią išvadą apsiribota atlikti vertinimą teisėtumo požiūriu, t. y. vertinta Savivaldybės skolinimosi atitiktis imperatyvioms teisės normoms (privalomiems reikalavimams).

Savivaldybės kontrolierė Violeta Gaidienė

12 2026-06-25 spendimas Nr. T3-173 „Dėl ilgalaikės paskolos ėmimo investicijų projektui finansuoti“.